

[Aksel Møller.]

og saa mange vi er til Stede, kan det ogsaa betragtes som en næsten fortrolig Forsamling — at gøre opmærksom paa, at mit principielle Syn paa den Sag, vi behandler her, er det, at de Penge, det drejer sig om, rettelig burde anvendes til Afskrivning paa den Statsgæld, som Krigsaarene har givet os. Pengepolitiske Hensyn taler klart derfor, Hensynet til Kommunerne taler i og for sig ogsaa derfor. Det ærede Medlem Hr. N. Chr. Christensen har jo Uret, naar han siger, at det er Penge, der er blevet unddraget Kommunerne. Det er det slet ikke. Kommunerne har efter Kommunalloven faaet, hvad der tilkommer dem, de har hvert eneste Aar lignet efter Kommunallovens Bestemmelser de samlede Udgiftsbeløb paa deres Skatteydere. De, der er snydt og bedraget, er de hæderlige Skatteydere, det er dem, der har betalt for meget, fordi den samlede Skatteevne gennem Snyderierne er blevet mindre. Saaledes taler Hensynet til Kommunerne, i alt Fald det juridiske Hensyn, ikke for, at man, med Tilsidesættelse af tungtvæjende pengepolitiske Hensyn, giver dem dette Beløb. Men paa den anden Side forstaar jeg inderligt vel, at den højtærede Indenrigsminister er naaet til det Resultat, han er naaet til; jeg gaar ud fra, at han har haft Overvejelser med Finansministeren derom, og jeg kunde tænke mig, at Finansministeren med sit Syn paa den Slags Ting har været en haard Nød at knække for den højtærede Indenrigsminister.

Jeg vil gerne have Lov til at sige, at jeg er enig med Indenrigsministeren i, at Kommunerne alligevel bør have en Andel. Det er klart, at der ogsaa for Kommunerne i disse Krigsaar er opstaaet Situationer, som har belastet dem stærkt, og som disse Midler, naar de til sin Tid frigives, vil kunne anvendes til at raade Bod paa. Det er jo et ret betydeligt Beløb, der er Tale om. Den samlede aarlige Kommuneskat her i Landet er 450 Mill. Kr. De 300 Mill. Kr., som det her drejer sig om, er altsaa $\frac{2}{3}$ af dette Beløb. Paa denne Baggrund forstaar jeg inderligt vel, at man ogsaa baandlægger denne Sum. Hvis man ikke baandlagde den, kunde man tænke sig, at der var Kommuner, der gennem et helt Aar kunde undlade at opkræve Skatter og paa den Maade modvirke de pengepolitiske Bestræbelser, som med Rette er fremme i Tiden, og som gaar ud paa at forhindre Pengerigeligheden i at flyde over alle Bredder.

Derfor skal den højtærede Indenrigsminister ikke have Utak, naar han baandlægger de Midler, der her er Tale om. Det,

der er Spørgsmaalet, er i og for sig blot, hvor længe denne Baandlægning skal finde Sted, og i hvis Haand det ligger at træffe Afgørelsen om, hvornaar Baandlægningen skal ophøre. For det er vel ikke Mening, at der til alle Tider skal forholdes med disse Midler paa den Maade, at de skal staa i Danmarks Nationalbank paa en baandlagt Konto? Paa et eller andet Tidspunkt haaber vi jo, at vi er vendt tilbage til saadanne Tilstande, at man tør slippe dem løs og lade Kommunerne faa i alt Fald den samme Raadighedsret over disse Midler, som de har over den øvrige Kapitalformue. Jeg ser vel, at Indenrigsministeren i sin Fremsættelsestale pegede paa, at Kommunerne havde jo heller ikke fuldstændig Frihed med Hensyn til Raaden over deres Kapitalformue, tværtimod, de skulde jo dør hos Amterne eller hos Indenrigsministeriet have Tilladelse til at disponere. Men de har dog i alt Fald Lov til at foretage visse Pengeanbringelser med Kapitalformuens almindelige Midler, det vil sige, de kan anbringe dem saaledes, at de afkaster en rimelig Rente, medens de ligger og venter paa at blive omsat i Anlæg.

Det er vist ikke nogen fin Forrentning, den højtærede Indenrigsminister vil tilbyde Kommunerne af disse 300 Mill. Kr. Det vil maaske være naturligt at høre, om Indenrigsministeren har nogen Planer med Hensyn til Forrentningen af disse Penge, eller om man skal forholde sig med dem paa den Maade, at det skal være en fuldstændig død Kapital, som man kun kan falde tilbage paa i det Øjeblik, hvor det gaar ravruskende galt for en Kommune, for Indenrigsministeren har jo ogsaa i sin Fremsættelsestale stillet i Udsigt, at naar det gik rigtig ravruskende galt for en Kommune, saa kunde den paa Grund af stærkt faldende Skatteevne komme i en Nødssituation og faa Lov til at faa nogle af sine Penge udbetalt til Driftsformaal. Netop fordi den højtærede Minister kom med denne Bemærkning om, at en Kommune, der var stillet, som jeg her har skildret, skulde kunne faa Ministeriets Samtykke til at anvende en Del af disse Penge, synes jeg, det vil være rart at faa at vide, om Ministeren dermed har anfægtet den strenge Bestemmelse om, at der kun maa anvendes af disse Midler til Driften i ganske særlige Tilfælde. Jeg synes, der dermed er skabt en Situation, hvor det vilde være ønskeligt, om Ministeren kunde oplyse os om, efter hvilke Retningslinier han vil prøve paa at administrere Frigørelsen af disse Midler, ikke blot over for Drift, men især over for Anlæg.